

Elinvoimakeskus

Maaseuturahaston ajankohtaiset

MYR 28.4.2026

Alkutuotannon yleistilanne

- ✓ Maatalouden kasvaneet kustannukset (polttoaineet ja lannoitteet) aiheuttavat maataloille isoja kannattavuushaasteita
- ✓ Viljan hinta Suomessa on matala johtuen Euroopan hyvästä sadosta, mikä pahentaa kannattavuustilannetta kasvinviljelytiloilla
- ✓ Suomessa monet maataloustuotteet EU-alueen edullisimpia –johtanut saatavuusongelmiin (mm. naudanliha ja kananmunat)
- ✓ Toimialalla odotetaan elintarvikemarkkinalain uudistuksen parantavan alkutuottajan asemaa
- ✓ Maatalouden investointihalukkuus keskittynyt Läntiseen Suomeen ja Pohjois-Pohjanmaalle
- ✓ Maatilojen investointien rahoituksen haasteena on pankkien kiristynyt lainapolitiikka

Maatalouden investointi- ja aloitustukien hakumäärät 2026

Maatalouden rakennetukia haettu Pohjois-Suomen Elinvoimakeskuksen alueella aktiivisesti:

- Hakemuksia yhteensä 266 kpl, haettu kokonaisrahoitus noin 54,2 milj. €.
- Avustuksia haettu noin 19,7 milj. €, korkotukilainoja 16,8 milj. € ja takaustukilainoja noin 7,0 milj. €.

Suurimmat kokonaisuudet:

- Lypsykarjatalouden investoinnit: selvästi suurin (32 hanketta, ~19,5 milj. € kokonaisrahoitus).
- Salaojitusinvestoinnit: eniten hankkeita (70 kpl, ~7,3 milj. €).
- Nuoren viljelijän aloitustuki: 23 hanketta, ~7,0 milj. €.

Muut havainnot:

- Varastoinvestoinnit (27 kpl) ja eläinten hyvinvointiin liittyvät hankkeet muodostavat myös merkittävän osuuden.
- Energia- ja ympäristöinvestointeja on useita, mutta rahoitusmäärät pienempiä yksittäisesti.
- Biokaasuinvestoinnit ovat harvinaisia (2 kpl), mutta hankekohtaisesti suuria.

Hankkeiden jakautuminen:

- Kilpailukyky, eli 1. korin hankkeet: 112 hanketta, ~38,6 milj. € (valtaosa rahoituksesta).
- Muut (salaojitus, hyvinvointi, työympäristö, tuotanto-olisuhteet ym.) 2. kori: 137 hanketta, ~11,6 milj. €.

Kokonaisuutena rahoitus painottuu vahvasti suuriin tuotantoinvestointeihin (erityisesti maitotilat) sekä rakenteellisiin parannuksiin, kuten salaojitukseen.

Tiivistetyt havainnot tehdyistä päätöksistä maakunnittain

1. Volyymi ja mittakaava

- Pohjois-Pohjanmaa: 123 hanketta → aktiivisuus korkealla tasolla jo kolmas vuosi peräkkäin
- Kainuu: 7 hanketta → aktiivisuus matalahkolla tasolla

2. Rakenteen monipuolisuus

- Pohjois-Pohjanmaa: laaja ja monipuolinen kirjo eri investointeja (maitotilat, lihakarja, salaojitus, energia, ympäristö, hyvinvointi)
- Kainuu: vain muutamia hanketyyppejä, yksittäisiin hankkeisiin painottuva

3. Pääpaino

- Pohjois-Pohjanmaa: vahva keskittyminen lypsykarjatalouteen ja nuoriin viljelijöihin
- Kainuu: ei selkeää sektoripainotusta; suurin yksittäinen panostus ympäristöinvestointeihin

4. Hankkeiden koko

- Pohjois-Pohjanmaa: mukana paljon suuria ja keskisuuria hankkeita ja myös isoja kokonaisuuksia
- Kainuu: joitakin yksittäisiä suuria hankkeita, enemmän pienempiä hankkeita

5. Rahoitusrakenne

- Pohjois-Pohjanmaa: paljon avustuksia, korkotukilainoja ja takaustukia käytössä
- Kainuu: lähinnä avustuspainotteinen rakenne johtuen hankkeiden pienemmästä mittakaavasta

Yhteenveto: Pohjois-Pohjanmaalla on laaja, monipuolinen ja tuotantopainotteinen investointikysyntä, kun taas Kainuussa on pienimuotoinen ja yksittäisiin hankkeisiin nojaava. Koillismaan tilanne vastaa Kainuun tilannetta.

Maaseudun yritystuet Pohjois-Suomen elinvoimakeskus / Pohjois-Pohjanmaa

- Valintajaksolla 16.3.-15.5.2026 Pohjois-Pohjanmaan alueelta suoraan Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksesta haettuja yritystukihakemuksia saapui 19 kpl, joissa haettu tuki 1,7 milj. euroa

vastaavat valintajaksot vuosina 2025 ja 2024:

2025: hakemuksia 15 kpl, haettu tuki 1,9 milj. e

2024: hakemuksia 23 kpl, haettu tuki 2 milj. e

- Seuraavat valintajaksot:

16.5 – 15.8. (käynnissä)

16.8 – 15.10.

16.10 – 15.1.27

Pohjois-Pohjanmaalle myönnetyt maaseudun yritystuet (ELY-keskus + elinvoimakeskus) 2023-2026 (tilanne 26.5.26)

Alatoimenpide	Hankkeiden lkm	Hyväksytty avustus € (EU+VALTIO)	Keskimääräinen hankekoko €
Elintarvikevalmistuksen investoinnit	21	1 854 810	88 324
Investoinnin toteutettavuustutkimus	4	62 693	15 673
Maaseutuyritysten kehittäminen	30	787 669	26 256
Mikro- ja pienyritysten sekä monialaisten maatilojen investoinnit	68	7 140 563	105 008
Uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden investoinnit	1	1 000 000	1 000 000
Maa- ja metsätalouden ulkopuolisen yritystoiminnan käynnistystuki maatilalle	0	-	
Yhteensä	124	10 845 734	87 466

Maaseuturahoituksen hanketoimintaa

-miten olemme mukana kulttuuripääkaupunkivuodessa

Elinvoimakeskus

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Maaseuturahoitus tukemassa kulttuuri-ilmastonmuutosta

Tuettujen hankkeiden toimenpiteillä vahvistetaan kulttuuripääkaupunginvuoden toteutusta maaseutualuilla

Arctic food plus Arctic Food Lab -ruokatarina kirjoitettiin suomeksi ja englanniksi, ja sen tueksi tuotettiin visuaalista materiaalia. Yritykset voivat hyödyntää kuvia, tarinaa ja sen osia omassa viestinnässään ja tekemällä siitä omanlaisensa version. Hankkeessa on koostettu myös kuusi ruokamatkailijapersoona kuvausta. Tarina ja kuvaukset löytyvät Arctic Food Labin työkalupakista

Perunagalleria 2026 tutkittua perunatietoa liikkeelle. Tiede ja teknologia kohtaavat uusilla tavoilla viljelyskulttuurin, taiteen ja kokemukselliset sisällöt. Yhteistyötä tehdään niin alueen koulujen, taiteilijoiden ja viljelijöiden kuin myös kansallisten ja kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa.

Parasta Paikallista pöytiin ja Luonnontuotteita pohjoisesta vahvistavat elintarvike- ja luonnontuottajien valmiuksia hyödyntää kulttuuripääkaupunkivuoden mahdollisuuksia. Yrittäjien yhteistyötä tuetaan erilaisten tapahtumien järjestämisissä ja alueemme tuotteiden esilletuonnissa.

Maaseuturahoitus tukemassa kulttuuri-ilmastonmuutosta

Luovaa matkailua ja kulttuurihyvinvointia -hanke (LuMaKu)

Mukana ovat kuntien kulttuuripalvelut, yrityksiä, yhdistyksiä, kotiseutu- ja matkailuorganisaatioita sekä taide- ja kulttuuritoimijoita. Voidaankin puhua jopa alueellisesta kulttuurimatkailun ekosysteemistä. Hanke järjestää avoimia työpajoja, etäluentoja ja tapahtumia, joissa kulttuurimatkailun ja matkailun asiantuntijat tuovat alueelle tietoa ja vinkkejä, kuinka kehittää omaa toimintaa, ja miten kulttuuri- ja matkailutoimijoiden kannattaa hyötyä yhteistyöstä.

Älykäs kylä hanke- Kulttuuriperintö eilen, tänään ja huomenna –voimaa yhteiskehittämisestä.

Hankkeessa ratkotaan maaseutualueiden tapahtumien haasteita, mm. mistä ja miten lisää talkoolaisia, vastuunkantajia, saavutettavuutta kokeillen ja kehittämällä. Kehittämissympäristönä Oulaisten Wanhan Woiman päivät ja Haapavesi folk

Luova Triangeli tuotti mm. Luontopolkuja kulttuuriin -viitekehityksen, jonka avulla hajallaan olleet luonto- ja kulttuurikohteet jäsenyivät yhtenäisiksi kokonaisuuksiksi. Digitaalista saavutettavuutta vahvistettiin ottamalla käyttöön digitaalinen alusta kohteiden esittämiseen mikä paransi erityisesti Oulun ulkopuolisten kohteiden löytymistä. Verkostoitumistilaisuudet ja työpajat jättivät elämään pysyviä yhteistyörakenteita kulttuuri- ja matkailutoimijoiden välille.

Maaseuturahoitus tukemassa kulttuuri-ilmastonmuutosta näissä toiminta vasta alussa

Perinteestä voimaa Hanke tuo Pohjois-Pohjanmaan kansanmusiikki-, tanssi- ja lauluperinteen näkyväksi ja eläväksi osaksi maaseudun arkea.

Oulujoki – kulttuurimatkailureitti Oulujoelta maailmalle rakennetaan kulttuurimatkailureitti Kuhmosta Ouluun. Reitin viestinnällinen sisältö taltioidaan kesällä 2026 Oulujoella Euroopan kulttuuripääkaupunkivuoden matkailullisesti houkuttelevimmissa kulttuuritapahtumissa

Sointu – Hyvinvointia ja osallisuutta musiikin kautta nuorille -Rock Camp Pohjois-Pohjanmaa nuorten hyvinvointia, mielenterveyttä ja osallisuutta musiikin ja luovan toiminnan avulla.

Hanketuet vuosi 2026

- Hankkeilla toteutetaan Pohjois-Pohjanmaan maaseudun kehittämissuunnitelman 2023-2027 tavoitteita
- Tammikuun ja huhtikuun valintajaksoihin saapui yhteensä 44 hakemusta, rahoitusta haettiin noin 9 milj. euroa
- Rahoitettuihin hankkeisiin voi tutustua <https://maaseutuverkosto.fi/hankkeet/>

Seuraava ja vuoden viimeinen valintajakso päättyy syyskuun lopussa